

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES DE VARIES SOCIETATS DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número..... 0'05 cèn. pta.
 A domicili. Es trimestre..... 0'65 »
                   Un any..... 2'60 »
 Per dotzenes..... 0'45 »
 Núm.º atrassats des 2.º tom... 0'06 »
 Id. id. des 1.º tom... 0'07 »

SONARÀ CADA DISSAPTE COM HA SONAT FINS ARA
 SI TÈ VENT À SA FLAUTA.

ADMINISTRACIÓ: CADENA DE CORT, N.º 11.

Fóra Palma. Dins Mallorca. { 3 mesos... 0'85
   { 1 any..... 3'25
                   Dins Espanya. { 3 mesos... 1'00
   { 1 any..... 3'50
 A Ultramar y s' Etrangè... { 3 mesos... 1'50
   { 1 any..... 5'00

UN SÒMIT.

I.

Era un hermós decapvespre des mes de Maitx que passetjantmè per la Rambla vaitx trobà un amich mèu d'infancia, anomenat Juan, y conversant amistosament de ses còses de sa natura, mos n'anàrem à fé una vòlta per fóra-pòrta, y crech que axí hauriam acabat es nòstro passeitx, si no hagués estat que quant fórem devés Santa Catalina, no hagués ecalat es mèu amich un ¡ay! tan agut y dolorós que parexia sortí des recó més endins des séu còr.

—¡Y ara que tens? (li vaitx preguntá.)

—Estich lòco

—Homo, ¿que dius? ¿qu'es axò? contèm lo que te passa.... ¡qualque còsa gròssa deu essè quant un homo tan formal còm tú suspira d'aquesta manera!...

—No; no es rès.... no es més qu'un poch de mareitx que jò m'ha passat....

Y es cap d'un rato, vejentlò un poch més tranquil, vaitx insistí en sa mateixa pregunta.

—¿Veus aquella atlèta que va amb sa mare? (me digué señalandmè una jove-neta molt guapeta y plantosa.)

—Sí.

—Ydò aquesta atlèta es sa causa de sa méua dissòrt.

Passárem per devòra elles; es mèu amich les saludá y foch contestat. Na María, qu axí nomía sa jove, baixá ets séus hermosos uys, tan plens de vida y de llum, que quant los baixá me va pareixe se ponía es sòl.

Y després de féta, per sa méua part, una formal promèsa de no dí rès à ningú des secret que me confiás mon amich, me contá lo siguent:

II.

—No hauria volgut contá may à ningú ses angusties de mon còr, no sòls perque à qualcú interessin, sinó perque ses questions de sentiment han passat de móda entre la gent d'avuy en día;

però amb sa insistència de sa téua pregunta, amb sa confiansa de que no has de prendre en riure lo que vaitx à contartè, y amb sa necessitat que tench de desahogá es mèu còr oprimít, t'he de dí en pòques paraules lo que sufreisch per 'mor de na María.

Un sòmit y una carta t'ho esplicarán tot. Es sòmit l'he tengut anit, sa carta l'he rebuda avuy dematí.

Era dins un ball; amb dues máscares, una à cada bras, que si de totduna me davan bromes innocents, no es torbàren en parlarmè d'una manera molt sèria y grave. Sa de la dreta duya un vestit molt capritxós, representant s'hivèrn; s'altre un *dominó* de coló de foch.

—¡Pòbre Juan! (me deya sa primera en tò de compassió y de burla.) Tú estimas na María, y ella no te vòl. Còm es molt hòna atlèta, bella mossa y no es *coqueta*, fuitx de tota ocasió en que pugues parlarli des téu amor; perque, si no estimació, no deixa de tenirtè cèrt sentiment compassiu, y li sap greu fertè un desayre. Olvidalè, ydò, y axí viurás més tranquil.

—Es impossible que jò la olvid, (li vaitx respòndre.)

—Tens rahó, Juan, (digué sa des *dominó* coló de foch.) No la olvides; al contrari, estimalè més; paga sa séua frialdat amb amor y es séus desdèns amb constancia. Per altre part, ¿qui ha dit que na María no t'estima?

—Ella inateixa en més d'una ocasió, (respongué sa des desfrès d'hivèrn;) y la veritat es que no sé, dat ton excessiu amor pròpi, còm has tornat à parlarli.

—Y ha fet bé, (digué s'altre.) Es tò de sa séua veu, y sa séua mirada tan viva, denòtan s'amor de na María, que, còm es verdadè, si l'dissimula, no l'amaga.

—No n'fasses cas, (respongué s'altre.) Aquesta máscara des *dominó*, no te vòl bé, perque t'aconseya malament. Vòl encendre dins ton pit una flama que llavò será impossible apagá; jò, al contrari, vuy apagartè es foch que te crema, perque sinó, acabarà per consumirtè, sens lográ jamay s'amor de na María. ¿No veus, Juan, qu'ella té molts d'enamorats, y qu'à n'el món s'estima

més es més ignorant sòls que fassa vasa, qu'es qui es hòn jove, fané y conforme? No vuy dirtè que no vulga estimá, y encara estimartè à tú, però còm s'amor no l'impòsa, na María elegirá per compañero de sa séua vida, es qui crega millò, no à qui estimi més; y còm ja t'he dit abans qu'es hòna atlèta, el voldrá y l'estimarà molt, si no per sentiment, per virtut al ménos, y à causa d'un dever à que ella voluntariament s'obliga. Còm no coneix lo qu'es amor, no comprendrà lo que tú la vòls, ni estimará may es téus sacrificis....

—No prosegueisques, (esclamá sa des *dominó*.) O no ets dòna, ó vaitx à creure qu'aquest desfrès de *fret hivèrn* no es desfrès, sinó ton vestit natural y pròpi. Na María es jove, y tota jove estima y té còr per estimá; y no m'engañy si assegur que si na María se mòstra frèda y desdeñosa es à causa de s'infundat temó de si es verdadè ó nó s'amor qu'En Juan li té.—

Jò, à tot axò no sabia que pensá ni que dí; si per una part volía desprendermè d'aquelles dues máscares que m'atormentavan amb ses séues paraules, descubrint à grans veus secrets qu'à ningú hauria revelats, no deixava per altre d'agradarmè parlassin amb tant d'interés de ma inolvidable María.

Axí seguiren tota sa vetlada; les vaitx invitá per aná à la fonda, y no volgueren anarhi. Per més que fès no les vaitx podè coneixè.

Quant va havè acabat es ball me vaitx despedí d'elles.

Sa máscara des vestit d'hivèrn m'ecsigí per últim, qu'olvidás na María; sa des *dominó* que l'estimás més.

Vejent sa primera es mèu silènci, me digué per ferirmè s'amor pròpi:

—¡Desgraciat! ¡No fassis més es tonto! T'arruynas perque no tens riquesa bastant per sostení es *lujo* y posartè à s'altura de sa qu'estimas, y sens conseguí altre resultat que sa compassió d'ella y sa burla y es desprèci des qui te coneixan. Aquest temps que malgastas tan inútilment fentli *titeres*, emplea l'fent feyna ó estodiant y serás demá un homo de profit.

—Ydò, jò te dich, (afagí per últim sa des *dominó* colò de foch,) que no 'n fasses cas d'aquests infundats temors; que no vulgas essè rès sens ella; que desprecies ses burles de tots, preferint fins y tot la mòrt que pèrdre s'esperansa de consegú son amor.—

No sé en lo qu'es sòmit hauria parat. Quant acabá sa màscara de parlá vaitx obrí ets uys y vaitx veure sa claró des dí; però estava tan intranquil y tan nirviós, que me costá molt de trabay es convencerme de qu'estava despèrt.

Me vaitx axecá y demunt una tauleta vaitx veure una novel·leta qu'havía lletgida abans d'anarmèn à dormí, y vaitx comprendre era sa causa des méu sòmit.

Distrèta anava sa méua imaginació amb aquestes reflexions, quant mare entrá dins es cuarto y m'entregá una carta qu'havía duya es carté; la vaitx descloure, y vaitx lletgí lo siguent:

«Juan: Olvida per à sempre na María. »Un jove que nòm Pèp, à qui es pares »de na María li deuen moltes atencions, »l'ha demanada per casá. Ella se resis- »teix, perque diu que no l'estima y que »no li agrada; però es conseys de sos »pares y sa posició des pretendent, de »segú la convencerán.

«Aquesta noticia, còm se supòsa, no »t'ha de caure molt bé, y per axò la te »particip. Axí te pach un deute que »tench contrèt fa estona amb tú.»

Vaitx mirá sa firma però va essè en vá. Era un anònim escrit no sé per qui, per aumentá més es méus duptes y sumirmé més dins sa desesperació.

Me vaitx vestí amb tota pressa, y vaitx sortí decidit à sèbre la veritat;... y aquí me tens, mon amich, mitx lòco ó lòco sensè, anant d'una part à s'altre, fins que me trobáes per la Rambla..... ¿No es veritat que som molt desgraciat?

Quant En Juan acabá de parlá mos trobavem devòra sa Pòrta de Jesús. Vaitx procurá aconsolarló, y còm no se trobava molt hò; el vaitx acompanyá fins à ca-séua.

Sa mala nit, ses impressions des dí, y sa conversació molt fatigada, li produhiren una calentura. S'ajagué, fèren vení un metge, que vivia en es mateix carré, qui després de examinarló, digué:

—Axò es molt grave; En Juan té un atach cerebral.

III.

Temps després venguent jò de viatge, vaitx preguntá à n'es metge p'En Juan, y me contestá qu'havía tornat lòco, y que apart de dos accesos qu'havía tenguts durant es tres mesos que anava fentl' esperiments, era es lòco més pacífich del mon. No feya més que plorá; y quant parlava era sobre s'amor, però amb tal delicadesa y correcció de paraules, que si qualcú el sentia deya qu'era s'homo de més sentits y de més grans sentiments qu'haguessen vist may.

—¿Y no té esperanses de salvarló?

—Es molt difícil, (me contestá.)

Y trist y molt impressionat me vaitx despedí des metge, recomanantli tregués tota sa séua ciència per veure si 'l salvaria.

Al cap de poch temps me dárèn sa noticia qu'havía mòrt.

J. RITA SUBG.

S' ENVÈJA Y EN FIGARÓ.

¿Envèja! ¿Quí es que no 'n té
En aquest mon divertit?
Posemmós sa ma en es pit
Y reflexionembó bé.

Si qualqu'añy per dins España
Sòlen fé revolució
Per arribá en es torrò
S'envèja no hey es estraña.

Y si tot va de través
Y el mon qualche pich s'empèrna
Y es pòble s'engalavèrna,
Envèja es tot y rès més.

Si vòl parlá un qu'es pòbre,
Teniuhó ben observat,
Casi may es escoltat
Per més que rahó li sòbra.

Si de totduna es fa rich
Perque trèu sa loteria,
O arriba à heretà un día
Un filicomis antich,

Per sentirló tots s'encalsan
Parli tòrt ò de través
Y el critican y l'ensalsan.
Envèja es tot y rès més.

Envèja per tot el còs
Uns d'ets altres tots tenim,
Envèja si té es nas prim,
Envèja si té es cap gròs.

Envèja si aquell veynat
Té més feyna ó més recapte,
Envèja si à n'es dissapte
Més bòn jornal ha cobrat.

Jò à n'es tallé que treball
Tot axò estodihi gustós
Y si veitx cap venturós
Observ cap-baix, mir y call.

Y vos tench de dí en rahó
Qu'ara d'envèja m'encench,
Y tot axò es perque tench
Envèja d'En Figaró.

Per sèbre jò tant còm éll
No sé lo que donaria;
Tanta alegrí tendria
Que no cabria dins pell.

Correría per ses plasses
A mostrá mon gran talent.
Faria riure la gent
Còm fan moltes maregasses.

Que compòn al séu costat
N'Echegaray ni En Zorrilla,
Son gran talentás tant brilla
Que may pòt essè esclipsat.

Si vòltros el mirau bé
Amb respècte y atenció,
Veureu qu'aquest Figaró
Cap ciència qu'aprendre té.

¡Oh! ¡Quin manestral més hò!
¡Quin envèjat més segú!
¡Quin Figaró més madú
Per un ignorant còm jò!

¡Quines envèjes més grans!
¡Tots d'envèja en el mon plòran!
D'envèja tots se devòran
Còm si fossen llops y cans.

A s'homo qu'es envejós
Jò per cástich li daría
Que menjás gall cada dí,
Y en cansarsè en menjás dos.

Y rès pús p'es séu conhòrt,
Y qu'aquesta vida fés
Fins que fart de gall se vés
Tant que l'avorrís de mòrt.

RICARD CRUEÑES.

SA PÒ NO ES RÈS SI LA VOLEN VEURE.

Es una veritat clara y ben vèra que apesá de que *sa pò no es rès si la volen veure*, n'hi ha molts de poruchs avuy en dí. Axò pòt prevení de dues causes: sa primera, pòt tení per motiu aquell capritxo que ténen molts de pares de fé pò à n'els séus infants quant son petits; diguent que los durán à n'es mòro, ó à n'es jay Figó, ó à sa jaya Beltrana; lo-grant amb axò, criá es séus fiys amb un còr temorech y *pusilánime*. Per axò no es queixin si quant ets allòts son un poch grandets, en fé dos dits de fosca, no los pugan fé aná à doná paya à s'ase ni à trèure ví des sellé, encara que sia à fòrsa de garrotades.

S'altre causa pòt vení de veure entrá lantes vegades dins ca-séua es saitx, carregat amb un fardo de papés (tots de pagá y cap, ni un, de cobrá) que si un homo tengués sa manía de ferné una milòca p'es Juriòl, vos assegure que poria essè molt gròssa, sense que faltás material per fé sa coua encara que fós més llarga qu'un diné de fil.

Però ni per una còsa ni per s'altre hey ha motius de tení pò; y perqu'heu vejeu à la pràctica, vos contaré lo que me contá à mí un homonèt véy, qu'era un d'aquells, que per una pipada de tabach, contan tota sa séua vida, desde es draps fins à l'hora present.

Deya aquest hòn homo, que quant era fadrí, estava tot-sòl à ca-séua, sens tení més companyia qu'un aset.

Còm era molt econòmich, tenia alguns doblés replegats; y sempre tenia

pò de que no els hi manllevassen à tornà dia 31 de Febré.

Un dia quant se retirà à ca-séua era ja molt de nit, y senti renòu; li parexia que forsavan ses pòrtes des corral. Ell, tot retgirat, heu volia dá à ses cames, y à cercá gent; però recobrá coratge, y volgué prová de veure sa pò, y d'aquest mòdo ferlassé séua.

Amb aquest fi, agafá es matadó des porch amb una ma, y una camélla amb s'altre, (úniques armes ofensives y defensives que poseyeixen ses cases de camp ó de fóra-vila; y una qu'altre vegada entrava còm ausiliá sa forca de s'éra ó sa pala de sa cuyna.)

Armat d'aquesta manera envesteix es nòstro *campeon*, «à ellos y cierra España.» Obri sa pòrta des corral més aviat qu'un presidari que fuitx de presidí, y se tròba.... ¡Oh!... ¡cas raro!... amb so séu ase que s'havía desfermat, y se fregava per ses pòrtes.

Apenes aquell animal va veure es séu amo, quant compreguent sa séua falta, y girant l'andana, fent molt de renòu *por ambos polos*, prengué estable amb sa mateixa prontitut qu'un criminal d'un temps, prenía Iglesia; deixant al nòstro *héroe*, amb ses armes en ses mans, sa boca ubèrta, y fent capadetes amb so cap, y diguent entre dents:

—¡Bòna es aquesta!

En quant à s'ase, no sé si li doná una *surra*, però podém creure piadosament que no s'en escapá. Lo que va dí, que d'aquest dia no tengué pús pò.

Però ja qu'hem ensatat sa coca ja la porém acabá; es dí, tot lo qu'hey ha sobre aquesta matèria; perque no cregueu qu'un vertadé ignorant no haja de tení pò de rès; no es axò; hem de tení pò de lo que vertaderament en fa, y no n'hem de tení de lo que no té rès que tème.

No deixa de causá estrañesa à qualsevòl persona de señy, es veure molts d'homos que tenen pò d'una òliba, des llamets blaus que surtan dins es cementèris, ó còses per l'estil; y no tenen en conta que ses òlibes son animals de nit, y per lo tant, no es més estrañy es séu cantet que si cantava un sereno ó un operista de teatro. Y, en quant à n'es llamets blaus des cementèris, en lloch d'essé ànimes, còm diuen alguns, no es més que vapors qu'ecsalan ses substancies corrompudes, qu'allá ecsisteixen y que s'inflamar amb so contacte de s'ayre.

Però lo més original es, que molts que tenen pò d'aquestes còses, no en tenen de lo que mos pòt embrutá s'ànima y es còs; còm es es crimen, s'imoralitat, s'avaricia, sa venjansa, y totes ses demés passions inclús ets escesos amb so menjá y beure.

Y si donám ara una mirada à ses dònes, (aquí si que fa riayes) no vos fesseu contes que no 'u sia blau es festé, es veure moltes grandolasses que 'n veure

un dragó, ó un ratolí, donan uns jiscos, còm sa *locomotora* des carril; y per altre part no tenen pò de qualque llop vestit d'homo que no més cerca fé presa; ó d'aquelles *arpies* que se diuen *dones vèyes*, que més bé les porian dí conductores de víctimes en es sacrifici.

Acabèm diguent qu'es bò tení pò de lo que s'en ha de tení; *sa pò guarda sa viña*. Primerament hem de tení pò à Deu per essé dueño absolut de tots; després, à tot allò que mos pòt embrutá es còs ó s'ànima; y en tot lo demés, fóra pò; y més quant se tracta de salvá un germá nòstro qu'es tròba en un perill imminent, no posarmós entre dos, y as, à ajudarli; y si un acte d'aquesta casta mos costás la vida, recordemmós de lo que digué Jesucrist: «No hey ha caritat més gran, que doná sa vida p'es séus germans.» Y sa nòstra amada pátria escriu en lletres d'òr à sa séua historia, es nòm d'aquell qu'es estat víctima de caritat p'els séus germans. Recordemmós sempre que *sa pò no es rès si la vòlen veure*.

MESTRE GRINOS.

XEREMIADES.

L'Autonomia, amb una gazetilla de dilluns passat, mos cerca ses pusses. Rès hey tendrém que dí si les mos mata; però l'advertim qu'esliga alèrta à trobarmós ses cossigòyes, qu'es una còsa que mos dona atachs de nirvis.

***

Abans teníam Municipals menestrals, per serví al públich. Ara en tenim dos de cavallés.

Axò deu essé perqu'es públich de Palma ha arribat à essé un Escel·lentíssim.

***

Y ja que parlam de Municipals amb sis cames, que pòden corre dues vegades més qu'ets altres, trobám que ses feynes no les ténen per la Rambla ni p'es Born, sinó p'es caseríos de fórapòrta, ahont no hey arriban may es de dues cames.

***

¡Ara sortim, segons ses noticies fresques, que tampoch vendrá la señora Llorente!

Pareix qu'à n'es fús no hey queda més que 'l señó Delgado, y qu'hey penja tan prim còm es séu llinatge.

O per amunt, ó per avall, s'haurá de fé es cap viu si vòlen tení ubèrt *nuestro lindo y precioso coliseo*.

Obrirló es bò de fé: lo que podrá doná un poch de dificultat será omplirló de gent en está ubèrt. Nòltros voldríam que tot anás bé.

Ell veurém axò còm comensará, y còm acabarà, si Deu mos dona vida.

***

Se diu també que sa compaña d'òpera de cant qu'ha de funcioná à n'es Teatro-Circo-Balear, va avant, y que comensará molt prest: y que 'n camvi de no essé molt bòna, será molt barato. Si es axí, axò vòl la gent, que maldaament altre còsa vulga, no pòt.

Pobrets y alegrets. Per flux y cá ó costós, à una part, ó flux però barato à un'altre, sa triada no farà pensá molt. Voldríam qu'anás bé.

També heu veurém, si Deu ho vòl.

***

¡Aquesta es bòna y fresca! ¡que s'entengan ses empreses des Teatro Principal y des Teatro-Circo per no fersé mal una y altre! ¡Y quina d'elles demana ausili per mèdi de *Caballero Paladin*? Perque per axò se pòt entendre lo que hem vist mapat demunt altres diaris.

A nòltros mos pareix que la còsa axí no va bé: *antes, antes*, va dí En Cañòt quant es loqué li donava singlades perqu'havía tayat es còll à un homo que dormía.

Lo mateix deym ara: *antes, antes*. Quant uns perdían temps y llevó, altres feyan via, y ara la còsa corre per males aygos perque se puga sorti à salvament, sens grans esforços. Però còm ningú pòt dí d'aquesta aygó no heuré, qui sap si lo que nòltros creym que va malament, va de lo milló: nòltros voldríam patí *quivoco*, errarmós de mitx à mitx, y que tots fessin bòn negòci, es públich ne quedás satisfet, y *tutti contenti*.

***

—Bòna nit, Toni.

—Ola, Pau, que mènes es téu bergantell?

—Ydo; y que 't penses, ell ara ha fét onze añs, enguañy ha d'aná à s'Acadèmia y venim de comprá unes quantes eynes.

—¿Que vòl dí, comensa enguañy, y ja li compres ormetjos?

—No; no son per éll; per enguañy no més ha d'aná à l'*etzèro*, (*) però En Toniet de sa germana m'ha encarregat li comprás una capsa de compassos bòna, perque sap que jo heu entench una mica, y ara en venim.

—Meèm si hey ha molles còses.

—Jas, mireu: dos compassos en pessa, un de mides, y un mér grosset de proporcions, dos tira-líneas, un trasportadó, y un retglet; en fin, jo que d'aquestes còses en som un poch prácticich, tròp que té tot lo necessari.

—Ja 's segú; pero p'es méu Bièl sería massa bòna.

—Mira, per axo no t'apuris; en pòts

* Nòm que donan ets atllòs à sa classe d'Aritmética.

trobà de tota casta y de tot prèu; aquesta m'ha costat tres duros, pero n'hi trobaràs de 7 reals, de 14, 18, 22, 44, 60, 80, 120 y de 160 reals.

—¿Ell aquesta ja deu essè de seño!
—¿Foy! cadascú compra lo qu'ha mesté.

—¿Y que no has comprat rès més?

—Vaya; he comprat viteles llises y de granet y unes quantes de coló; tres lapiceres *Faber*, n.º 1, 2 y 3, y una de ses tres BBB; una barreta de tinta *china*, un platillet per fondrerlè, carbonet, *estompa* y dos *difuminos*.

—Y digués: ¿aquí ahont has comprat axo que no ténen pòsts de dibuix?

—Vaya, si'n ténen; y caxonets per durhi ets ormetjos dedins; y creués, escuadres, velètes; retgles llarchs y curts, y curves; gomes per borra; obléas y *chinchés* per fé agontá es papé; en fin, no te pòts figurá ses còses qu'hey ha.

—¿Y de lapiceres que no més ténen ses classes qu'has comprades?

—No, fiyet; éll n'hi ha de moltes castes; n'hi ha de *Cacheux*, de 2 cèntims fins à 5; de *Faber* que son de ses qu'he comprades, n'hi ha de 5 cèntims fins à 1 real; també n'hi ha de lapis compòsts ó *Conté*; pero, si heu vols sèbre, jo te diré ahont has d'aná, y si hey compres qualche cosa, t'ho embolicarán amb un prospècte que diu tot lo que vénen à la casa.

—¿Y també deu dí ses castes de plaquetes y plechs que ténen?

—¿No heu ha de dí, homo! Mira, jo tENCH a Juanita, sa méua majó, qu'estodia per mèstra, y sa Directora de sa Normal y es Professós, li digueren que anás ella à comprarhó perqu'hey trobaria tot lo qu'hauria menesté, y axí es estat, pues tot lo que necessitava allá heu ha trobat.

—Bono, pero encara no m'has dit ahont es que ténen tot axo?

—¿Foy! encara no heu has endevinat?

—No.

—Ydo, es à ca eis Hereus de Don Gabriel Rotger, Cadena de Cort, n.º 11.

Amb axo una partida d'atlots s'havían arremolinats devòra aquells dos homos, y mèstre Pau, que no li agradava tení tanta tròpa per devora éll, digué:

—Bono, ¿y que feys voltros per aquí? ¡Ala, depressa à ca-vostra!

—Tirau, deixaumós escoltà aquest homo; noltros també hem d'aná à sa Acadèmia.

—¿SÍ? ydo ja 'u sabeu; tot lo qu'hajau de mesté, si heu voleu bò y barato, à ca eis Hereus de Don Gabriel Rotger, à comprarhó; axí heu diu mèstr'En Toni qu'es homo qu'heu entén. ¿Qu'hey anireu, atlots?

—¿Ja's de rahó!!

—Ydo, ara cadascú à ca-séua y bona nit.

—**

COVERBOS.

En Toni es un jove que les se tira molt de curro per lo espavilat, y que no dú altre idèa més qu'es cassá.

Es séu seño, s'altre diassa li volgué jugá una broma per darli à comprendre qu'es des més ases de la vila.

S'en anàren à cassá seño y criatacompañats d'un'altre seño amich de aquell y que nomia Don Guillem, que còm estava entès de tot, volia fé una riaya.

—Anèm per aquí, Toni, (digué es seño,) qu'hey ha bona cassèria.

De còp En Toni s'aturá en sèch y amb veu baixa digué à n'es dosacompañants:

—No: y qu'es un mascle de piñól vermey. ¿Que me gòsan que voces-mercès no l'han vist?

—¿Ahont? ¿ahont? (digueren els seños obrint ets uys amb admiració.)

—Ydò, s'esperin un poch y el veurán d'aprop.

L'homo prepará un'escopeta de dos canons, y apuntá su baix d'una gròssa auzina, ahont hey havia derrera una pedra, un coní amb unes oreyes més ubèrtes qu'ets uys d'En Toni; despara s'escopeta y veu qu'aquell no es mòu.

—Tiralí s'altre, (digué es seño.)

Més prest heu havia de dí; En Toni li ensivellá s'altre tir amb tanta fòrsa, qu'es coní pegá quatre passes al ayre. Quant l'homo vé botá es coní, pegá fúa y quedá ajagut demunt éll; l'agafá tot satisfet, però amb gran sorpresa vé que sa pell li quedá en ses mans, y qu'à dedins no hey havia més qu'un bolich de pues d'esparraguera; de seguida sentí un esplet de riaves des criats de la casa que estavan amagats y que sortiren quant véren que ja l'havian enganat. L'homo se girá tot sèrio y digué:

—Don Guillem es un seño un poch més viu que jo, y axí mateix ley haurían duyt, axí còm m'hi han duyt à mí.

Tirá sa pell al ayre y ja's partit més cremat qu'una monèya, deixant als demés amb unes bones riaves.

* *

Una dòna deya que venia carn de *ciervo*, y es Celadó la volia du à sa presó perque va veure que'n lloch d'essè de *ciervo* era de cavall.

—Perdon, (va dí ella,) jo no dich que no sia de cavall, pero es d'un cavall que nomia Ciervo.

* *

Un sollicherich s'en aná à confessá, y es confés li preguntá:

—¿Per quina pòrta entrám à l'Iglesia? Y éll, en lloch de dí per sa des Bautisme, digué:

—¿Pel-la-vera-kreu! per kina pòrta han d'entrá en nu sè per sa de sa plassa?

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—S'oració ò bona ò de cap casta. SEMBLANSES.—1. En qu'es duen à n'es dits.
2. En que devogades estan molt de temps posats.
3. En que n'hi ha molt gròsses.
4. En que tenen pinta.

XARADA.....—Còs-la.
CAVILACIÓ.....—Estarás.
PREGUNTA.....—Sa segona silaba qu'es ci.
FUGA.....—Derrera es mòrt óenen ses antòrces.
ENDEVINAYA.—Un nigú!

GEROGLIFICH.

EN TRÉSCALESTOTES.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assembla un meló à La Sèu?
2. ¿Y es mocadós d'amocá à molts d'escrits?
3. ¿Y ses gábies à ses carabasses?
4. ¿Y ses pagèses à sa Farinera des Pont d'Inca?

TRIANGUL DE PARAULES.

Ompli aquestes pichs amb lletres que lletgides diagonalment y de travès, digan: sa 1.ª retxa, ¿quin oñet tENCH? sa 2.ª, ¿còm està es rahó? sa 3.ª, ¿que fa s'atlót? sa 4.ª, ¿que fas, Jórdi? sa 5.ª, ¿que haces cañador? sa 6.ª, ¿que diriau que fas? sa 7.ª, ¿quines dues lletres? sa 8.ª, ¿quina vocal? ECSEMÉ.

CIFRA.

PEPA RUTÉ es es nòm d'ella
Y ell está molt desconsolat
Al veure que mòr s'atlòta
Quant en son nòm sempre ha fiat.

CAVILACIÓ.

CALL LA FÉ

Compòndre amb aquestes lletres un llinatge.
EN PEPET.

FUGA DE CONSONANTS.

. a y e . e . . a é a i . . . . u i . a e . a . . o . i . i . . .

ENDEVINAYA.

Es sol faxuch de s'estiu
De blanca 'm torna moréna,
Y es méu curadò me guarda
Perqu'un ase en fassa véga.

(Ses solucions dissapte qui vé si som vius.)